

Frá skólastjóra	2
Mikilvægar dagsetningar 2010-11	3
Stefnumið Réttarholtsskóla	4
Stefnukort Réttarholtsskóla	5
I. Almennar upplýsingar	6
Símanúmer í Réttarholtsskóla.....	6
Skrifstofa.....	6
Heimasíða.....	6
Hlutverk umsjónarkennara.....	6
Námsráðgjöf.....	7
Heilsugæsla.....	7
Sálfræðiþjónusta.....	8
Nemendaverndarráð.....	8
Óvænt áföll.....	8
Skólabókasafnið.....	9
Móttaka nýrra nemenda.....	9
Forvarnarstefna.....	9
Áætlun í eineltismálum.....	10
Félagslíf nemenda.....	12
Nemendafélag.....	12
Forföll og leyfi.....	12
Skápar fyrir nemendur.....	12
Varúð með fjármuni.....	12
Bókaúthlutun.....	12
Starfsmenn skóla.....	12
Matsala.....	13
Félagsmiðstöðin Bústaðir.....	13
II. Foreldrasamstarf	14
Samstarf heimila og skóla.....	14
Fastir liðir í samstarfi heimila og skóla.....	14
Foreldrafélag Réttarholtsskóla.....	14
Skólaaráð.....	15
Heimanám.....	15
Útivistartími unglinga.....	15
III. Skólareglur	16
Reykingar.....	17
Notkun farsíma.....	17
Viðbrögð við agabrotum og óæskilegri hegðun.....	18
Fjarvistir nemenda.....	18
IV. Skipulag kennslu	19
8. bekkur.....	19
Námshópar í 9. og 10. bekk.....	19
Valgreinar.....	20
Námsver.....	20
Þjónusta við nemendur með sértæka námserfiðleika.....	20
Kennsla fyrir nýbúa.....	21
Kennsluáætlanir.....	21
Námsmat.....	21
Lestraráætlun.....	21
V. Kynning á framhaldsskólum	22

Frá skólastjóra

Kæri lesandi.

Á þessum blöðum eru saman teknar margvíslegar upplýsingar um starfsemi Réttarholtsskóla. Þessum upplýsingum er ætlað að auðvelda nemendum, foreldrum og starfsfólki skólans að hafa yfirsýn yfir skólastarfið og vita hvers er að vænta, hvert á að leita og svo framvegis. Margvíslegar upplýsingar um skólann er að finna á heimasíðu hans, www.retto.is. Þar eru t. d. upplýsingar um skóladagatal, starfsfólk, viðtalstíma og fleira sem breytist frá ári til árs.

Hér koma fram áherslur skólans og stefnumið. Réttarholtsskóli hefur alla tíð lagt á það áherslu að nemendur finni að starfsfólk skólans ber umhyggju fyrir þeim og virðir þá alla sem einstaklinga, jafnframt því sem við væntum mikils af nemendum bæði hvað námsástundun og framkomu varðar. Skólinn hefur einnig lagt metnað sinn í að hafa fjölbreytilegt nám í boði og leitast við að uppfylla námsþarfir hvers og eins svo sem frekast er kostur. Umræðan um þetta viðfangsefni er eilíf og engar endanlegar lausnir til.

Samvinna heimila og skóla er mikilvæg, um það eru allir sammála. Réttarholtsskóli býður foreldra velkomna til samstarfs og hvetur þá til að vera í góðu sambandi við umsjónarkennara barna sinna sem og aðra starfsmenn eftir því sem tilefni gefst til.

Nám í efri bekkjum grunnskóla er mikilvægur undirbúningur framhaldsnáms og því varðar miklu að nemendur nýti sér sem allra best þau námstækifæri sem skólinn býður þeim. En árangur á prófum er ekki það eina sem máli skiptir í þessu sambandi. Líðan nemenda í skóla hefur einnig sitt að segja um líkur þess að þeir leggi fyrir sig framhaldsnám. Það er sameiginleg skylda skólans og heimilanna að standa vörð um vellíðan og velferð nemendanna.

Einkunnarorð skólans eru virðing-virkni-vellíðan. Með þessum einkunnarorðum undirstrikar skólinn þá trú að vellíðan þeirra sem í honum nema og starfa sé undirstaða árangurs og þá kröfu að allir í skólasamfélaginu sýni og mæting virðingu í öllum samskiptum. Ennfremur þá skyldu sem hvílir á nemendum að vera virkir þátttakendur í skólastarfinu og þá skyldu kennara að virkja nemendur í verðugum viðfangsefnum sem henta hverjum og einum.

Ágúst 2010

Hilmar Hilmarsson
skólastjóri

Mikilvægar dagsetningar 2010-11

16.-20. ág.	Undirbúningsdagar kennara
23. ág.	Fyrsti skóladagur
20. sept.	Samræmt próf 10. bekk - íslenska
21. sept.	Samræmt próf 10. bekk - enska
22. sept.	Samræmt próf 10. bekk - stærðfræði
20. -24. sept.	Laugaferð 9. bekkjar
1. okt.	Starfsdagur, engin kennsla
21. okt.	Foreldraviðtöl
22.-26. okt	Vetrarfrí
20. des.	Síðasti skóladagur fyrir jól
4. jan.	Fyrsti skóladagur eftir jólaleyfi
14.-19. jan.	Námsmat
20. jan.	Starfsdagur, engin kennsla
31. jan.	Foreldradagur
21. -22. feb.	Vetrarfrí
16. mars	Árshátíð
15. apríl	Síðasti skóladagur fyrir páska
27. apríl	Fyrsti skóladagur eftir páska
9. - 13. maí	Próf 10. bekk
25. maí - 31. maí	Próf 8. og 9. bekk
1. júní	Útskrift 10. bekkjar kl. 20:00
3. júní	Skólalok
6. - 8. júní	Undirbúningsdagar kennara

Stefnumið Réttarholtsskóla

Í störfum sínum leitast starfsfólk Réttarholtsskóla við að tryggja

að öllum líði vel við leik og störf

að í starfi skólans sé lögð áhersla á virðingu fyrir einstaklingnum

að samskipti allra séu góð og að allir eigi rétt á að koma skoðunum sínum og þörfum á framfæri

að allir fái að njóta sín og rækta hæfileika sína

að nemendur fái kennslu við sitt hæfi og læri árangursrík vinnubrögð

jákvætt félagsstarf unglínganna og að undirbúa þá undir virkt og ábyrgt hlutverk í samfélaginu

gott samstarf milli heimila og skóla

Leiðir:

- Fylgst er með líðan nemenda í skólanum og reynt er að mæta þörfum þeirra eftir því sem kostur er.
- Lagðar eru fyrir kannanir á líðan nemenda með reglulegu millibili.
- Markvisst er unnið að því að byggja upp jákvæðan bekkjaranda.
- Áhersla er lögð á að nemendur fái jákvæða leiðsögn varðandi hegðun og framkomu.
- Reynt er að hafa menntaða fagkennara í hverju fagi og í 9. og 10. bekk notum við hópakerfi í þeim tilgangi að hver nemandi fái kennslu við hæfi.
- Skólinn leitast við að bjóða fjölbreyttar valgreinar, þannig að allir nemandur ættu að geta fundið greinar sem þeir njóta sín í.
- Valdir kennarar sinna félagsstarfinu og eru ýmsir viðburðir á hverjum vetri þar sem hæfileikar unglínganna fá að njóta sín. Nemendur skólans eiga einnig kost á fjölbreyttu félags- og tómstundastarfi í félagsmiðstöðinni Bústöðum sem rekin er að ÍTR. Skólaárið 2010-11 reka Bústaði „útibú“ í skólanum í tilraunaskyni
- Skólinn stuðlar að góðu samstarfi við foreldra á ýmsan hátt, m.a. með fræðslu- og upplýsingafundum. Auk þess er lögð áhersla á góð tengsl umsjónarkennara við foreldra og nemendur jafnt með símaviðtölum og tölvupóstum sem einstaklingsviðtölum. Oftast eru nemendur með foreldrum sínum í viðtölum.

Stefnukort Réttarholtsskóla

Virðing Virkni Vellíðan

Skólasamfélag	Góð andleg, félagsleg og líkamleg líðan allra í skólanum	Stöðugar framfarir og góður námsárangur	Sjálfstæðir og ábyrgir nemendur	Gagnkvæmt traust á milli heimila og skóla	Öruggt og vistvænt umhverfi
Verklag	Nám og kennsla við hæfi hvers og eins og fjölbreytt námsmat	Ábyrg þátttaka nemenda í ákvarðanatöku í samræmi við þroska	Mat á skólastarfi og skólaþróun	Virk upplýsingamiðlun, tengsl og samstarf við grenndarsamfélagið	Jafnræði til náms og virðing fyrir öllum einstaklingum
Mannauður	Árangursríkir og lýðræðislegir stjórnunarhættir	Samvinna og sveigjanleiki	Vaxandi þekking og frumkvæði með öflugri símenntun	Eftirsóknarverður starfsvettvangur og jákvæð starfsímynd og vellíðan	
Fjárhagur	Hagkvæm stýring og ábyrg nýting fjármuna				

I. Almennar upplýsingar

Símanúmer í Réttarholtsskóla

Skrifstofa 5532720
Faxnúmer 5536413
Netfang retto@retto.is
Heimasíða Réttarholtsskóla er <http://www.retto.is>

Skrifstofa

Skrifstofan er opin frá 7:45-15:45. Á skrifstofu má leita eftir upplýsingum um allt sem varðar skólastarfið og mun ritari þá benda á hvert megi leita. Forföll nemenda eru tilkynnt skrifstofu eða skráð beint á mentor.is.

Heimasíða

Á heimasíðu skólans er að finna margvíslegar upplýsingar og áætlanir um skólastarfið, s.s. upplýsingar um skólaráð og fundargerðir þess, nöfn og netföng starfsmanna, matseðla mötuneytis, mannréttindaáætlun o. fl.

Hlutverk umsjónarkennara

Í lögum um grunnskóla (nr. 91, 2008) er kveðið á um að hlutverk umsjónarkennara sé að fylgjast náið með námi nemenda sinni og þroska, líðan og almennri velferð, leiðbeina þeim í námi og starfi, aðstoða og ráðleggja þeim um persónuleg mál og stuðla að því að efla samstarf skóla og heimila. Umsjónarkennarar hafa til umráða eina kennslustund á viku með bekk sínum til að fjalla um ofangreinda þætti og önnur málefni bekkjarins. Í Réttarholtsskóla hafa eftirfarandi verkefni verið falin umsjónarkennurum:

- Að fylgjast með líðan og námi nemenda sinna.
- Að skapa góðan bekkjaranda og efla víðsýni og námfýsi nemenda og hjálpa þeim að móta vinnureglur.
- Að ræða við nemendur um umgengni í stofum, sal og göngum skólans. Ennfremur um framkomu í ferðalögum og öðrum uppákomum á vegum skólans.
- Að fylgjast með mætingum nemenda vikulega og grípa til aðgerða eftir því sem þörf krefur.
- Að kynna nemendum skólareglur og ræða við þá um líðan, hegðun o.þ.h.
- Að fylgjast vel með að einstaklingar aðlagist félagahópnum og leita ráðgjafar ef upp kemur einelti (sbr. eineltisáætlun Réttarholtsskóla) eða aðrir erfiðleikar í félagahópnum.
- Að hafa samband við foreldra vegna málefna einstaklinga.
- Að leita eftir námsaðstoð eða annarri aðstoð fyrir einstaklinga sem þess þurfa. Einnig að leita úrræða til handa nemendum ef á þarf að halda s.s. vísa til sérfræðinga og vísa málefnum einstaklinga eða hópa til nemendaverndarráðs ef á þarf að halda.
- Að skipuleggja viðtöl við foreldra á foreldradögum og hafa þá tiltækar upplýsingar um nám nemenda í öllum námsgreinum.
- Að afla upplýsinga um greiningar og sértæk mál einstakra nemenda og upplýsa aðra starfsmenn, en gæta samt trúnaðar varðandi einkamál.
- Að vera málsvari nemenda sinna og tengiliður milli skólastjórnar, nemenda og foreldra.

Námsráðgjöf

Námsráðgjafi starfar í Réttarholtsskóla í fullu starfi. Námsráðgjafinn vinnur bæði með einstaklingum og hópum.

Námsráðgjafi liðsinnir nemendum í málum er snerta skólavist þeirra og veitir þeim ráðgjöf um hvernig þeir geti fengið úrlausn sinna mála. Hann er skólastjórnendum til ráðgjafar í þeim málaflokkum er tengjast starfi hans.

Námsráðgjafi sinnir eftirfarandi verkefnum:

- Veitir nemendum ráðgjöf um náms- og starfsval og fræðir þá um nám, störf og atvinnulíf.
- Leiðbeinir nemendum um vinnubrögð í námi.
- Veitir nemendum ráðgjöf í einkamálum þannig að þeir eigi auðveldara með að ná settum markmiðum í námi.
- Kynnir nýjum nemendum skólann og býr nemendur undir flutning milli skóla og skólastiga með skipulögðum kynningum.
- Aðstoðar nemendur við að gera sér grein fyrir eigin áhugasviðum og að meta hæfileika sína raunsætt miðað við nám og störf.
- Aðstoðar við að skipa nemendum í bekki og námshópa.
- Sinnir fyrirbyggjandi starfi, t.d. vörnum gegn vímuefnum, einelti og ofbeldi í samstarfi við aðra starfsmenn skólans.
- Veitir foreldrum ráð varðandi nám og hegðun barna þeirra.
- Situr fundi nemendaverndarráðs.
- Hefur samband og samráð við sérfræðinga innan og utan skólans og vísar málum til þeirra eftir ástæðum.

Námsráðgjafi vinnur í samstarfi við foreldra eftir því sem við á. Einnig hefur hann samráð og samstarf við aðra sérfræðinga innan eða utan skólans, s.s. sérkennara, hjúkrunarfræðing, skólasálfræðing og vísar málum einstaklinga til þeirra í samráði við nemendur og foreldra. Námsráðgjafi gætir þagmælsku varðandi málefni sem hann vinnur með.

Heilsugæsla

Heilsugæsla í skólanum er á vegum Heilsugæslunnar í Efstaleiti.

Markmið heilsugæslu í skólum er að stuðla að því að börn fái að þroskast við þau bestu andlegu, líkamlegu og félagslegu skilyrði sem völ er á. Til að ná því markmiði þarf gott samstarf heilsugæslunnar, nemenda, foreldra og starfsfólks skólans. Hlutverk hjúkrunarfræðings er í meginatriðum að sinna forvarnarstarfi, heilbrigðishvatningu, fræðslu svo og að veita einstaklingsþjónustu þegar þess gerist þörf. Því eru góðar upplýsingar um nemandann nauðsynlegar.

Í níunda bekk eru allir nemendur vigtaðir, hæðarmældir auk þess sem sjón og heyrn er athuguð. Ennfremur er blóðþrýstingur mældur. Í níunda bekk eru nemendur einnig bólusettil gegn mænusótt (ein sprauta) og stífkrampa ásamt barnaveiki (ein sprauta). Fylgst er með nemendum í öðrum árgöngum eftir þörfum.

Þurfi nemandi að fara á slysadeild vegna óhapps í skólanum er reynt að ná í foreldra og er því mikilvægt að hafa símanúmer þeirra bæði heima og í vinnu. Náist ekki í foreldra sér starfsfólk skólans um að koma nemandanum á slysadeild. Foreldrar þurfa ekki að greiða fyrir fyrstu tvær komur barns á slysadeild ef slys á sér stað í skólanum.

Verði vart við lús í skólanum er mikilvægt að allir leggist á eitt í baráttunni við að útrýma henni. Þá er mikilvægast að foreldrar kembi hár barna sinna vandlega. Komi eitt barn ókembt í skólann þarf að endurtaka meðferðina á öllum bekknum og námshópum sem viðkomandi nemandi er skráður í.

Samkvæmt tilmælum Landlæknisembættisins hafa verið settar vinnureglur varðandi lyfjagjöf barna á skólatíma. Þessar reglur eru settar til hagsbóta fyrir barnið, foreldra þess og þá sem annast barnið í skólanum. Kemur þar meðal annars fram að skólabörn skulu ekki fá önnur lyf í skólanum en þau sem ávísað hefur verið af lækni. Í engum tilvikum getur barn borið ábyrgð á lyfjatökunni, ábyrgðin er foreldra, en skólahjúkrunarfræðingur ásamt einum starfsmanni skólans munu aðstoða barnið við lyfjatökuna.

Börn skulu ekki hafa nein lyf undir höndum í skólanum nema í algjörum undantekningartilvikum. Slíkar lyfjagjafir geta t.d. verið insúlínjafir sem barnið sér sjálf um.

Foreldrar þeirra barna sem þurfa lyf á skólatíma eru beðnir um að hafa samband við skólahjúkrunarfræðing sem gefur nánari upplýsingar og afhendir jafnframt þar til gert eyðublað sem útfyllist af lækni barnsins.

Nemendum og foreldrum þeirra er velkomið að leita til skólahjúkrunarfræðings á auglýstum tímum. Upplýsingar um viðtalstíma er að finna á heimasíðu skólans

Sálfræðiþjónusta

Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis sér skólanum fyrir ráðgjafar- og sálfræðiþjónustu varðandi einstaka nemendur. Foreldrar geta óskað eftir ráðgjöf eða greiningum hjá sálfræðingum þjónustumiðstöðvarinnar. Tilvísunareyðublað er hægt að nálgast hjá umsjónarkennara, námsráðgjafa eða stjórnendum skólans.

Nemendaverndarráð

Hlutverk nemendaverndarráðs er að samræma skipulag og framkvæmd þjónustu við nemendur varðandi heilsugæslu, námsráðgjöf og sérfræðiþjónustu og vera skólastjóra til aðstoðar við gerð og framkvæmd áætlana um sérstaka aðstoð við nemendur.

Í ráðinu sitja skólastjóri, aðstoðarskólastjóri, hjúkrunarfræðingur skólans, námsráðgjafi, sérkennari og sálfræðingur frá Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis.

Nemendaverndarráð fjallar um sérstök úrræði varðandi einstaka nemendur eða nemendahópa sem eiga í vanda í skólastarfinu eða félagslega og sem lögð hafa verið fyrir ráðið. Ráðið metur hvaða viðbótarupplýsinga er þörf og boðar á sinn fund umsjónarkennara og forráðamenn svo og aðra aðila sem tengjast máli nemandans ef þörf krefur.

Fundir í ráðinu eru að jafnaði haldnir hálfsmánaðarlega.

Óvænt áföll

Áföll svo sem ástvinamissir, skyndileg veikindi eða slys hafa djúpstæð áhrif á alla ekki síst börn og unglinga. Því er mikilvægt að foreldrar eða aðrir aðstandendur nemenda komi upplýsingum um atburði af því tagi til skólans. Réttast er að snúa sér til umsjónarkennara með slíkt. Upplýsingar sem þessar geta komið í veg fyrir röng viðbrögð starfsmanna. Í skólanum liggur fyrir áætlun um viðbrögð við skyndilegum áföllum og starfandi er áfallaráð. Hlutverk þess er að fara með verkstjórn þegar skólasamfélagið eða einhver innan þess verður fyrir alvarlegu áfalli.

Skólabókasafnið

Markmið safnsins eru m.a. að

- vera virkur þáttur í fræðslu- og uppeldisstarfi skólans
- tryggja að safnkosturinn sé í tengslum við námsefni skólans og aðgengilegur nemendum og starfslíði hans
- veita nemendum þjálfun og leiðbeina þeim í notkun bókasafna, öflun heimilda og úrvinnslu þeirra
- örva nemendur til lestrar góðra bóka, þeim til fróðleiks og skemmtunar.

Útlán eru til nemenda, kennara og annars starfsfólks skólans. Útlánstími er tvær vikur. Handbækur eru ekki lánaðar út. Nemendur hafa aðgang að nettengdum tölvum á safninu.

Á safninu er aðstaða fyrir nemendur til heimanáms og verkefnavinnu. Skólasafnskennari sér um að panta bækur, tímarit og önnur gögn. Hann annast einnig millisafnalán og samskipti við önnur söfn. Flokkun og skráning er þó aðallega í höndum Skólasafnamiðstöðvar.

Á skólasafninu fá nemendur tilsögn í flokkunarkerfi safnsins. Skólasafnskennari aðstoðar við heimildaleit þegar kennarar koma með bekkni á safnið og aðstoðar við heimildaöflun fyrir verkefni.

Ábendingar um bókakaup frá nemendum og kennurum eru vel þegar.

Móttaka nýrra nemenda

Það er einlægur vilji skólans að nýjum nemendum gangi vel að aðlagast í skólanum. Í því skyni heimsækja 9. bekkingar í Réttarholtsskóla 12 ára nemendur í Fossvogs- og Breiðagerðisskóla og segja frá skólanum. Í framhaldi af því er verðandi Réttihyldingum boðið í heimsókn í skólann til að skoða húsakynni, hitta starfsfólk, fá fræðslu um fyrirkomulag á kennslu, félagsstörfum o.fl. Eldri nemendur aðstoða námsráðgjafa við þessa kynningu.

Foreldrum 7. bekkinga er boðið til kynningarfundar í Réttarholtsskóla að vori til að kynna kennslufyrirkomulagi og ræða væntanlegar breytingar á skólagöngu barnanna.

Skólastjórnendur og námsráðgjafi taka á móti nemendum sem eru nýir í hverfinu og þeim sem byrja nám í skólanum á miðjum vetri og kynna þá fyrir umsjónarkennara sem fær 1-2 bekkjarfélaga til að vera nýliðanum innan handar fyrstu vikunnar í skólanum. Einnig eru kynnt fyrir þeim húsakynni skólans.

Til er sérstök áætlun í skólanum vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku.

Forvarnarstefna

Réttarholtsskóli hefur sett sér forvarnarstefnu. Hér er gerð grein fyrir henni.

1. Vinna gegn vímuefnaneyslu barna á grunnskólaaldri

- Skólinn og allir starfsmenn hans hafa tekið skýra afstöðu gegn vímuefnaneyslu ungmenna og láta hana í ljósi.
- Öll neysla vímuefna ávana- og fíkniefna er bönnuð í skólanum. Ef einhver verður uppvís að slíku eru foreldrar látnir vita.
- Ef starfsfólk fær ábendingar um reykingar eða fíkniefnaneyslu nemenda eru foreldrar látnir vita.
- Skipulögð fræðsla um skaðsemi vímuefna er fastur liður í skólastarfinu.
- Reglulegar kannanir eru gerðar á slíkri neyslu unglunga í samvinnu við Rannsóknir og greiningu.
- Fræðslufundir eru haldnir árlega fyrir foreldra um forvarnarstarf og hættur samfara vímuefnaneyslu.
- Nemendur eru hvattir til að vinna að eigin vímu- og tóbaksvarnarstefnu.

2. Hvatning til hollra lífshátta og tómstunda

- Fjallað er um mikilvægi heilbrigðs lífennis í kennslu, t.d. í íþróttum, líffræði, heimilisfræði og lífsleikni.
- Áhersla er lögð á almenna þátttöku nemenda í félags- og tómstundastarfi og reynt er að hafa fjölbreytt framboð á viðfangsefnum.

3. Bætt samskipti og vinna gegn einelti

- Umsjónarkennarar vinna markvisst að því að efla góðan bekkjaranda og byggja upp persónuleg tengsl við nemendur sína.
- Unnið er að öflugri námsráðgjöf.
- Tekið er á eineltismálum í samvinnu starfsfólks og foreldra.

4. Samstarf í hverfinu

- Fulltrúar skólans vinna með fulltrúum stofnana og félagasamtaka í hverfinu og einnig þjónustumiðstöðvarinnar í Laugardal og Háaleiti og Forvarnardeild lögreglu.

5. Foreldrar verði virkir þátttakendur í leik og starfi barna sinna

- Sameiginlegar skemmtanir og fundir fyrir foreldra og unglunga eru haldnar árlega.
- Stuðlað er að öflugu starfi bekkjarfulltrúa. Allir foreldrar fá lista yfir nöfn annarra nemenda í árganginum og nöfn foreldrafulltrúa í bekk.

Áætlun í eineltismálum

Það er einelti þegar einn eða fleiri beita einstakling endurteknu líkamlegu eða andlegu ofbeldi eða félagslegri útskúfun.

Sagt er að nemandi sé lagður í einelti þegar annar nemandi eða nemendur

- segja meiðandi og óþægileg orð við hann eða hana, gera grín að honum/henni eða nota ljót og meiðandi uppnefni
- virða hann/hana ekki viðlits eða útiloka hann/hana viljandi úr vinahópnum
- slá, sparka, hárreita, hrinda eða loka hann/hana inni eða úti
- segja ósatt eða dreifa upplognum rógi um hann/hana eða senda illgirnislega miða, tölvupóst, MSN eða SMS skilaboð, í þeim tilgangi að reyna að fá aðra nemendur til að kunna illa við hann/hana.

Sé um einelti að ræða gerist þetta oft og mörgum sinnum, og sá sem verður fyrir því á erfitt með að verja sig.

Ef nemandi er strítt aftur og aftur á óþægilegan og meiðandi hátt er það líka einelti.

En það er ekki einelti þegar einhverjum er strítt á góðlátlegan og vingjarnlegan hátt.

Það er heldur ekki einelti þegar um það bil jafnstærkir nemendur (jafningjar) slást eða rífast.

Réttarholtsskóli ætlast til þess að nemendur fylgi eftirfarandi reglum:

- Við leggjum ekki aðra í einelti.
- Við reynum að aðstoða þá nemendur sem verða fyrir einelti.
- Við eigum líka að vera með nemendum sem auðveldlega verða einir.
- Ef við vitum til að einhver er lagður í einelti eigum við að segja umsjónarkennaranum (eða öðrum starfsmanni í skólanum) frá því og líka fólkinu heima.

Réttarholtsskóli er þátttakandi í Olweusarverkefninu gegn einelti, sem er samstarfsverkefni menntamálaráðuneytisins, Sambands íslenskra sveitarfélaga, Kennarasambands Íslands og Heimilis og skóla. Verkefnið byggir á kenningum prófessors Dan Olweus, sem rannsakað hefur einelti s.l. 30 ár og er einna fremstur fræðimanna í heiminum á því sviði.

Olweusaráætlunin byggist á fáum meginreglum sem miða að því að endurbæta félagslegt umhverfi í skólanum og að skapa skólaumhverfi (og helst líka umhverfi heima fyrir) sem einkennist af

- hlýlegum og jákvæðum áhuga og alúð hinna fullorðnu
- ákveðnum römmum vegna óviðunandi atferlis
- stefnufastri beitingu neikvæðra afleiðinga (viðurlaga) sem hvorki eru líkamlegar né óvinveittar, brjóti nemandi gegn þeim reglum sem ákveðnar hafa verið
- fullorðnum í skóla (og á heimili) sem virka sem yfirboðarar við vissar aðstæður.

Helstu markmið aðgerðaáætlunarinnar eru að draga úr tækifærum til eineltis og byggja upp afstöðu gegn einelti. Í því skyni:

- eru lagðar fyrir kannanir á einelti og niðurstöður kynntar
- taka allir starfsmenn skólans þátt í umræðuhópum sem hafa það að markmiði að fræða starfsfólk um einelti og undirbúa það undir að vinna markvisst gegn því
- fá nemendur fræðslu um einelti, eðli eineltis, birtingarform þess og afleiðingar fyrir gerendur og þolendur
- er lögð áhersla á öflugt eftirlit innan skólans
- eru reglur skólans um einelti kynntar fyrir nemendum og ræddar
- eru haldnir bekkjarfundir um samskipti og skólabrag
- eru haldnir kynningar- og umræðufundir fyrir foreldra
- er tekið á þeim eineltismálum sem upp koma með skipulögðum hætti með samtölum við gerendur, þolendur og foreldra.

Foreldrar eru beðnir um að vera með augu og eyru opin og láta skólann vita ef þeir verða þess varir að barni þeirra er strítt eða það stríðir öðrum og jafnframt hafa samband við skólann ef barninu líður illa í skólanum.

Viðbrögð við einelti:

- Allir starfsmenn skólans fylgjast með samskiptum og líðan nemenda í kennslustundum, í frímínútum og annars staðar þar sem nemendur koma saman í nafni skólans.
- Starfsmenn hafa fengið þjálfun í að greina slæm samskipti og bregðast við þeim þegar þau koma upp.
- Öllum málum er síðan vísað til umsjónarkennara sem tekur skipulega á eineltismálum í samstarfi við aðra starfsmenn skólans.
- Umsjónarkennari kannar málið hjá nemendum, starfsfólki og foreldrum. Hann getur eftir atvikum lagt kannanir fyrir nemendur og rætt við nemendur einstaklingslega til að fá skýra mynd af því sem er í gangi.
- Hann ræðir síðan við gerendur í einelti með það að leiðarljósi að stöðva eineltið og fylgist í framhaldi af því með framvindu máls.
- Hann ræðir við þolanda með það að leiðarljósi að styðja þolanda og upplýsa hann um hvaða aðgerðir verða notaðar í viðkomandi máli.
- Umsjónarkennari hefur samband við foreldra gerenda og þolenda ef upp koma alvarleg eineltismál og einnig ef illa gengur að stöðva einelti á byrjunarstigi.
- Umsjónarkennari skráir hjá sér þær aðgerðir sem gripið er til.
- Umsjónarkennari gefur öllum starfsmönnum upplýsingar um mál sem þarf að fylgjast með, til að tryggja sem best öryggi barnanna og að samskipti séu í lagi.
- Unnið er með alvarleg eineltismál í samstarfi við nemendaverndarráð skólans.

Félagslíf nemenda

Með félags- og tómstundastarfi í Réttarholtsskóla er stefnt að því að fá nemendur til að lífga upp á hversdagslífið og slá á léttari strengi með skólafélögunum.

Stjórn nemendafélagsins skipuleggur félagslífið, svo sem böll, bingó og félagsvist, jólaskemmtun og árshátíð auk ýmissa annarra minni háttar skemmtikvölda.

Samstarf er á milli Réttarholtsskóla og félagsmiðstöðvarinnar Bústaða, t.d. í sambandi við ferðalög, gæslu á skemmtunum í skólanum og árshátíðin er sameiginleg.

Nemendafélag

Svo sem lög gera ráð fyrir starfar nemendafélag í Réttarholtsskóla. Félagið kys sér sjö manna stjórn sem skipuleggur félagslíf skólans og stjórnarmenn eru talsmenn nemenda. Formaður félagsins situr í skólaráði

Þeir nemendur sem taka að sér þessi ábyrgðarmiklu störf gegna mikilvægu hlutverki í nemendahópnum og vinna óeigingjarnt starf í þágu nemenda í frítíma sínum.

Einn úr hópi kennara vinnur með stjórn nemendafélagsins og hefur umsjón með félagsstarfi.

Forföll og leyfi

Forföll, s.s. veikindi þarf að tilkynna í síma strax að morgni hvers dags.

Forráðamenn nemenda geta sótt um tímabundin leyfi fyrir þá frá skólagöngu. Um slíkar leyfisveitngar gilda eftirfarandi reglur:

- Umsjónarkennarar gefa leyfi í allt að tvo daga.
- Leyfi sem nemur fleiri en tveimur dögum þarf að sækja um skriflega á eyðublöðum sem hægt er að sækja á heimasíðu skólans.

Skápar fyrir nemendur

Í skólanum eru skápar sem nemendur geta fengið afnot af.

Fyrir afnot af skáp greiða nemendur skilagjald. Skólinn afhendir lása og lykla. Við skólalok tæma nemendur skápana og fá skilgjaldið greitt til baka að því tilskildu að þeir skili lykklunum og skápurinn sé hreinn og óskemmdur.

Varúð með fjármuni

Máltækið segir að misjafn sauður sé í mörgu fé. Geymið því aldrei fjármuni í vösum yfirhafna úti á gangi. Nemendum er bent á að nota læstu skápana til að geyma verðmæti, eða leita til starfsmanna skólans. Sérstaklega er brýnt fyrir nemendum að skilja dýrar flíkur ekki eftir á glámbekk.

Bókaúthlutun

Nemendur eru minntir á að kennslubækurnar eru flestar eign skólans og nemendur bera ábyrgð á að skila þeim í sem bestu ástandi að vori. Mikilvægt er að nemendur merki bækur sínar. Athygli er vakin á því að ef úthlutunarbók glatast verður nemandi að kaupa nýja.

Bókaskiladagur er að vori í lok prófa. Þá skulu allir nemendur skila öllum námsbókum öðrum er vinnubókum.

Starfsmenn skóla

Gangaverðir starfa við Réttarholtsskóla. Þeir sjá um að regla ríki á göngum skólans. Í frímínútum eru gangaverðir á göngum og hafa eftirlit með því að allt fari vel fram. Að öðru leyti eru störf gangavarða fólgin í því að sjá um að gangar skólans séu snyrtilegir, umgengni góð og samskipti í lagi.

Matsala

Nemendur eiga kost á heitum máltíðum í skólanum. Upplýsingar um matseðil, greiðslufyrirkomulag og annað er lýtur að mötuneytinu er að finna á heimasíðu skólans.

Félagsmiðstöðin Bústaðir

Bústaðir er rótgróin félagsmiðstöð á vegum ÍTR, staðsett í kjallara Bústaðakirkju. Félagsmiðstöðin býður upp á fjölbreytt unglingsstarf á veturna fyrir 13 - 16 ára unglinga og er með sumarnámskeið fyrir krakka á aldrinum 6-9 ára svo fátt eitt sé nefnt.

Boðið er upp á opið starf, þar sem unglingarnir geta komið og sinnt hugðarefnum sínum, spjallað, bakað, farið í playstation eða billiard, fönndrað, spilað tónlist, farið á netið og margt fleira. Mikil áhersla er lögð á að skapa unglingunum umhverfi og möguleika til að framkvæma hugmyndir sínar í frítíma sínum. Einnig er boðið upp á klúbbastarf og er það starf miðað við þarfir og hugmyndir unglinganna hverju sinni.

Í starfi félagsmiðstöðva ÍTR er mikil áhersla lögð á unglingalýðræði þar sem frumkvæði og hugmyndaauðgi unglinganna er forsenda góðs og fjölbreytts starfs. Unglingaráð er skipað fulltrúum unglinganna og sér ráðið um að framkvæma bæði sínar hugmyndir og annarra í samstarfi við aðra gesti félagsmiðstöðvarinnar.

Í Bústöðum og á heimasíðunni www.bustadir.is er hugmyndakassi þar sem allir eru hvattir til að koma sínum hugmyndum á framfæri. Það er síðan í höndum unglingaráðs, starfsfólksins og annarra gesta að hrinda hugmyndum í framkvæmd. Á heimasíðunni má einnig finna allar nánari upplýsingar, fréttir og dagskrá.

Mikil áhersla er lögð á gott samstarf og samskipti við gesti félagsmiðstöðvarinnar, foreldra, forráðamenn og aðra áhugasama. Samstarf við alla þá aðila sem koma að uppeldismálum í hverfinu er mikilvægur þáttur í starfinu.

Við hvetjum alla þá sem áhuga hafa á að kíkja á okkur eða hafa samband.

Félagsmiðstöðin Bústaðir V/Bústaðaveg Sími:510-8821 Gsm: 695-5119 Netfang: bustadir@itr.is Heimasíða: http://www.bustadir.is
---

II. Foreldrasamstarf

Samstarf heimila og skóla

Í Aðalnámskrá grunnskóla sem gefin var út af menntamálaráðuneytinu 2006 segir í kafla um hlutverk og markmið grunnskóla:

"Í grunnskólanum skal unnið að því í samvinnu við heimilin að búa nemendur undir líf og starf. Frumábyrgð á uppeldi og menntun hvílir á foreldrum. Hlutur grunnskólans felst einkum í því að sjá nemendum fyrir formlegri fræðslu og taka þátt í félagslegri mótun þeirra. Þetta sameiginlega verkefni heimila og skóla kallar á nán tengsl, gagnkvæmt traust, gagnkvæma upplýsingamiðlun, samábyrgð og samvinnu". (2006:8)

Gott samstarf heimila og skóla er ein meginforsenda þess að skólaganga barna og unglinga verði farsæl. Starfsfólk Réttarholtsskóla leggur áherslu á að þetta samstarf byggist á gagnkvæmu trausti og virðingu. Foreldrar eru ómetanlegur stuðningur við starfið í skólanum.

Foreldrar eru hvattir til að vera virkir í foreldrastarfi, bæði því sem fer fram á vegum foreldrafélagsins og því sem skólinn stendur fyrir.

Ennfremur segir í Aðalnámskrá grunnskóla í kafla um tengsl heimila og skóla:

"Foreldrar/forráðamenn bera frumábyrgð á uppeldi barna sinna. Á þeim hvílir sú skylda að börnin sæki skóla og að þau séu eins móttækileg fyrir þeirri menntun sem skólinn annast og framast er unnt. Skólinn aðstoðar foreldra í uppeldishlutverkinu og býður fram menntunartækifæri. Menntun og velferð nemenda er sameiginlegt verkefni heimila og skóla og samstarfið þarf að byggjast á gagnkvæmri virðingu, gagnkvæmu trausti, samábyrgð og gagnkvæmri upplýsingamiðlun". (2006:20)

Fastir liðir í samstarfi heimila og skóla

Á haustin eru haldnir kynningarfundir fyrir foreldra með umsjónarkennum. Tvisvar til þrisvar á vetri eru haldnir fræðslufundir um eitt og annað er snertir unglingsárin, samskipti foreldra og unglinga, forvarnir og framhaldsnám. Viðtöl foreldra, nemanda og umsjónarkennara eru í október og febrúar.

Foreldrar eru hvattir til að vera í góðu sambandi við umsjónarkennara barna sinna, til að fá fréttir af skólastarfinu og upplýsingar um nám og líðan síns barns. Ennfremur eru foreldrar hvattir til að gefa skólanum upp netföng sín og notfæra sér tölvupóst í samskiptum við skólann. Netföng foreldra barna sem koma úr Breiðagerðis- og Fossvogsskóla færast sjálfkrafa á milli skólanna en aðrir þurfa að koma sínum netföngum á framfæri.

Foreldrafélag Réttarholtsskóla

Tilgangur félagsins er að vinna að velferð nemenda með því að styðja skólastarfið og efla tengsl heimila og skóla. Fastir liðir í starfi foreldrafélagsins eru m.a. að skipuleggja og halda utan um foreldrarölt í hverfinu, standa fyrir sameiginlegum skemmtunum foreldra og nemenda, hinu árlega bingói og félagsvist með nemendaráði skólans. Ágóðanum hefur verið varið til að bæta aðstöðu nemenda í félagsstarfi í skólanum. Einnig hefur foreldrafélagið stutt við aðrar upptökur í skólanum, s.s. íþróttahátíð, útskrift nemenda o.fl.

Foreldrar nemenda í hverri bekkjardeild velja úr sínum hópi 2 fulltrúa. Hlutverk foreldrafulltrúa er að vera tengiliður kennara við foreldra nemenda bekkjarins og milli foreldra innbyrðis.

Skólaaráð

Í lögum um grunnskóla frá 2008 er ákvæði um stofnun skólaráða við grunnskóla. Í lögum segir: “Skólaaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans. Skólaaráð fjallar um skólanámskrá skólans, árlega starfsáætlun, rekstraráætlun og aðrar áætlanir um skólastarfið. Skólaaráð skal fá til umsagnar áætlanir um fyrirhugaðar meiri háttar breytingar á skólahlaldi og starfsemi skóla áður en endanleg ákvörðun um þær er tekin.”

Fulltrúar foreldra í skólaaráði eru kosnir á aðalfundi foreldrafélagsins.

Heimanám

Heimanám hefur margvíslegan tilgang og er mikilvægur þáttur í skólagöngu og námsárangri nemenda. Heimanám er meðal annars til þess fallið

- að veita nemendum tækifæri til að rifja upp og æfa það sem þeir hafa lært í skólanum
- að búa nemendur undir námið í skólanum
- að þjálfa nemendur í að afla sér þekkingar á eigin spýtur t. d. á bókasöfnum, netinu eða annars staðar
- að gefa nemendum tækifæri til að “kafa dýpra” í einstök viðfangsefni en tækifæri er til í skólanum
- að þjálfa nemendur í að nýta tímann vel og skipuleggja vinnu sína á eigin spýtur
- að leiðrétta það sem miður kann að hafa farið í skólanum þann daginn
- að styrkja tengsl heimila og skóla

Það er óumdeilt að áhugi foreldra og stuðningur við nám barna og unglinga eykur líkur á góðum námsárangri. Til að auðvelda börnum sínum að ná árangri í heimanámi geta foreldrar

- skapað góða vinnuaðstöðu, bjartan og kyrrlátan stað. Flestum ber saman um að sjónvarp eða tónlist trufla nemendur við nám sitt
- aðstoðað nemandann við að ákveða sérstakan tíma á degi hverjum til heimanáms. Leggja ber áherslu á að þann tíma sem heimanám stendur eiga önnur viðfangsefni að víkja til hliðar. Mikilvægt er að nægur tími sé ætlaður til verkefnanna til að draga úr líkum á að þau séu unnin í kapphlaupi við tímann. Sumum hentar að skipta heimanáminu niður á stuttar vinnulotur í stað þess að ljúka því öllu í einu
- talað jákvætt um heimanámið og beint hugmyndum sínum og athugasemdum um það sem þeir telja að betur megi fara til kennara en ekki til nemendanna
- látið börn sín finna að þeir kunni að meta það þegar þau ná árangri. Verðlaunum er rétt að beita í hófi og ættu foreldrar fremur að leggja áherslu á að menntun hefur gildi í sjálfri sér og hrósa börnum sínum þegar þau leggja sig fram við námið.

Upplýsingar um heimanám er einnig að finna á upplýsingakerfinu mentor.is

Útivistartími unglinga

Samkvæmt lögreglusamþykkt Reykjavíkur mega börn á aldrinum 13-16 ára ekki vera á almannafæri eftir kl. 22:00 frá 1. sept. - 1. maí og ekki eftir kl. 24:00 frá 1. maí - 1. sept. nema í fylgd með fullorðnum eða ef um er að ræða beina heimferð frá viðurkenndri skóla-, íþróttá- eða æskulýðssamkomu.

Reglur um útivist barna ber að virða.

III. Skólareglur

Í Aðalnámskrá grunnskóla er kveðið skýrt á um rétt nemenda til að hafa vinnufrið í skólanum. Þar segir:

"Ein af grundvallaréttindum nemenda er að hafa vinnufrið í skólanum þannig að þeir geti náð sem bestum tókum á náminu og að kennslan nýtist þeim sem best". (2006:23)

Reglur Réttarholtsskóla eru samdar í samráði við nemendur og starfsfólk skólans. Reglur skólans eru í meginatriðum settar fram í jákvæðum anda til leiðbeiningar um framkomu og samskipti milli nemenda og starfsfólks. Nemendur eiga rétt á menntun sem laðar fram hæfileika hvers einstaklings. Starfsfólki og nemendum ber að skapa aðstæður sem gera öllum kleift að ná þessu marki. Í því felst að allir sem í skólanum eru eiga að temja sér eftirfarandi grundvallarreglur:

AÐ VERA TILLITSÖM/SAMUR

Virtu rétt einstaklingsins og forðastu orð og athafnir sem misbjóða öðrum.

AÐ VERA KURTEIS

Komdu fram við aðra eins og þú vilt að aðrir komi fram við þig.

AÐ VERA SAMVINNUÞÝÐ/UR

Allir þurfa að læra að vinna með öðrum.

AÐ VERA VINGJARNLEG/UR

Vingjarnleg framkoma stuðlar að vellíðan allra.

AÐ VERA VINNUSÖM/SAMUR

Gerðu þitt besta.

AÐ VERA HEIÐARLEG/UR

Sýndu öðrum að þér sé treystandi.

AÐ VANTREYSTA EKKI ÖÐRUM AÐ ÁSTÆÐULAUSU

Trúðu því að aðrir vilji raunverulega aðstoða þig.

AÐ VERA ÁBYRG/UR

Berðu ábyrgð á eigin orðum og gerðum.

Til þess að þessar grundvallarreglur nái fram að ganga þurfum við m. a. að

- vera stundvís
- ávarpa aðra kurteislega
- hefja vinnu í upphafi kennslustundar
- forðast hróp, móðganir og blótsyrði
- koma undirbúin í kennslustund
- hafa nauðsynleg gögn meðferðis í allar kennslustundir
- forðast hlaup og stympingar
- hvetja hvert annað á jákvæðan hátt
- vera tilbúin til að vinna með hverjum sem er í hópnum

MUNIÐ

Að þið eigið rétt á að vera í friði í skólanum. Ef svo er ekki getið þið leitað til hvaða starfsmanns sem er um aðstoð. Ætíð er fyllsta trúnaðar gætt.

Verið tilbúin að vinna með hverjum sem er í hópnum.

Biðjið um hjálp þegar nauðsyn krefur en bíðið þar til röðin kemur að ykkur. Takið leiðbeiningum á jákvæðan hátt.

Hlýðið starfsfólki skólans.

Komið á réttum tíma í allar kennslustundir.

Forföll ber að tilkynna af forráðamönnum.

Námsbækur eru eign skólans. Nemendum ber að fara vel með þær eins og aðrar eigur skólans. Ef bók glatast eða tjón unnið þarf nemandi sjálfur að bæta það. Skiljið aldrei eftir verðmæti á glámbekk.

Sumt er bannað í Réttarholtsskóla, stundum vegna þess að lög kveða á um það.

Dæmi um slíkt eru

- Áfengisneysla
- Einelti
- Kynjamisrétti
- Kynþáttafordómar
- Ofbeldi
- Ógnandi framkoma
- Reykingar
- Sóðaskapur
- Skemmdarverk
- Skróp
- Þjófnaður

Reykingar

Reykingar eru bannaðar í Réttarholtsskóla og umhverfi hans. Foreldrum verður strax gert viðvart ef nemendur virða ekki þessa reglu.

Notkun farsíma

Skólinn gerir ekki athugasemdir við að nemendur komi með farsíma í skólann, en það á að vera **slökkt** á sínum í kennslustundum. Ef kennarar verða varir við símanotkun í tímum eða ef hringt er í síma verður hann tekinn af nemanda og afhentur skólastjóra.

Viðbrögð við agabrotum og óæskilegri hegðun

Nemendur eiga skýlausan rétt á að fá notið vinnufriðar í kennslustundum og að geta notið skólavistarinnar óáreittir. Einelti og hvers konar áreitni er ekki liðin í skólanum og gildir þá einu hvort um er að ræða kennslustundir, frímínútur eða leið nemenda til og frá skóla.

Valdi nemandi verulegri truflun í kennslustund og láti sér ekki segjast við áminningar kennara getur kennari vísað viðkomandi nemanda til skólastjórnenda. Nemandinn fyllir þá út eyðublað um ástæður þess að honum var vísað úr kennslustund. Við fyrsta tækifæri ræðir kennarinn, sem vísaði nemandanum út, við hann og hefur samband við foreldra nemandans. Það veltur á viðbrögðum nemandans hvert framhald málsins verður. Í langflestum tilvikum er gert ráð fyrir að nemandi snúi aftur til kennslustundar að afloknu viðtalinu. Geti það ekki orðið er málinu vísað til umsjónarkennara og eftir atvikum skólastjórnenda.

Sýni nemandi af sér óviðeigandi hegðun á göngum skólans eða skólalóð, óhlýðni við starfsfólk eða áreitni við aðra nemendur, bregst skólinn við með svofelldum hætti:

- Nemandi er áminntur af viðkomandi kennara eða starfsmanni. Sé um ítrekað brot að ræða er umsjónarkennara gert viðvart.
- Láti nemandi sér ekki segjast og brjóti ítrekað gegn skólareglum, skal umsjónarkennari hafa samband við foreldra og leita lausna í samvinnu við þá.
- Verði enn ekki breyting á til hins betra skal málið kynnt fyrir skólastjórnendum sem funda með foreldrum og gera áætlun og samning um framhaldið.
- Ef enn situr við það sama skal kynna málið fyrir nemendaverndarráði og eftir atvikum ráðgjafa þjónustumiðstöðvar.
- Sé ástandið enn óviðunandi vísar skólastjóri málinu Barnaverndar Reykjavíkur.

Til er sérstök áætlun um viðbrögð við líkamsárásum og er hana að finna á heimasíðu skólans.

Gróf eða endurtekin brot geta leitt til þess að nemanda er vísað úr skóla tímabundið. Með grófum brotum er t.d. átt við alvarlegt ofbeldi, þjófnaði, innbrot í skóla þar með talið í tölvukerfi, skemmdarverk, veggjarkrot, áfengis- og fíkniefnaneyslu og sölu fíkniefna. Lögbrot eru tilkynnt til lögreglu.

Gróf eða endurtekin brot á skólareglum geta leitt til þess að nemendur fyrirgeri rétti sínum til þátttöku í félagslífi og ferðum á vegum skólans.

Fjarvistir nemenda

Forráðamenn skólaskyldra barna bera ábyrgð á að þau sæki skóla. Nemendum ber að mæta stundvíslega í allar kennslustundir, undirbúnir og með nauðsynleg námsgögn. Vikulega fá þeir foreldrar sem hafa netfang sent yfirlit yfir mætingar barna sinna og munu þeir þá eiga auðvelt með að fylgjast með gangi mála.

Verði misbrestur á mætingum og/eða stundvísi nemenda bregst skólinn við með svofelldum hætti

- umsjónarkennari áminntir nemenda um að taka sig á
- verði ekki breyting á hefur umsjónarkennari símsamband við foreldra
- stefni enn í óefni er nemandinn boðaður til fundar við umsjónarkennara ásamt foreldrum sínum
- ef þörf krefur er málinu vísað til skólastjóra sem leitar lausna í samvinnu við nemendaverndarráð og ráðgjafa þjónustumiðstöðvar. Ef allt um þrýtur er málinu vísað til Barnaverndar Reykjavíkur.

IV. Skipulag kennslu

Réttarholtsskóli er unglíngaskóli fyrir nemendur í 8.-10. bekk. Flestir nemendur koma úr Breiðagerðisskóla og Fossvogsskóla.

Við skipulag náms og kennslu er fjölbreytni höfð að leiðarljósi. Leitast er við

- að skipuleggja nám og kennslu þannig að þess sé gætt að örva skilning, rökhugsun og sköpunargáfu nemenda
- að námið í skólanum taki mið af fyrri þekkingu nemenda og tengist reynsluheimi þeirra
- að gefa nemendum kost á vali um námsgreinar og viðfangsefni
- að beita fjölbreytilegum kennsluaðferðum og stuðla að því að nemendur geti nýtt sér sterkar hliðar sínar og/eða eflt veikar hliðar, jafnframt því sem þeim gefst tækifæri til samvinnu við aðra nemendur
- að tryggja að verkefni höfði jöfnum höndum til pílta og stúlkna
- að sjá nemendum fyrir námsefni við hæfi
- að beita margvíslegum aðferðum við námsmat til að tryggja að nemendur geti komið þekkingu sinni á framfæri á þann hátt sem hentar þeim
- að jafnframt mati kennara á námsárangri nemenda meti nemendur sjálfir frammistöðu sína og verklag í því skyni að auðvelda þeim að vera virkir og ábyrgir í þekkingarleit sinni
- að nýta upplýsingatækni í öllum námsgreinum.

8. bekkur

Þegar nemendum í 8. bekk skólans er skipað í bekk er þess gætt að blanda saman nemendum úr Breiðagerðis- og Fossvogsskóla. Vinir (2-3) geta sent skólustjóra óskir um að fá að vera saman í bekk. Reynt er að verða við slíkum óskum svo sem kostur er. Alla jafna fylgja umsjónarkennarar 8. bekkja nemendum sínum alveg upp í 10. bekk. Umsjónarkennari hefur sérstakan umsjónartíma með bekknum til að efla bekkjaranda og fjalla um ýmis mál er tengjast bekknum og samvinnu nemenda.

Í 8. bekk er lögð áhersla á að kenna nemendum vinnubrögð og góða námstækni.

Námshópar í 9. og 10. bekk

Allt frá 1986 hefur Réttarholtsskóli haft þann hátt á að bjóða nemendum upp á mismunandi námshópa í íslensku, dönsku, ensku og stærðfræði. Markmiðið með þessu er að veita nemendum kennslu við hæfi þannig að nemendur sem eru á svipuðu stigi í hverri grein séu saman í hópi. Kennarar velja þá námsefni og kennsluaðferðir sem henta best hverjum hópi. Hóparnir eru þrenns konar:

Hópur 1 er fyrir nemendur sem eru illa staddir í námsgreininni. Þeir hafa ekki náð tókum á nema hluta markmiða hennar, eru gjarnan með einkunnir undir 5. Í hópi 1 eru nemendur færri, helst 12-15 svo hægt sé betur að sinna þörfum hvers og eins. Áhersla er lögð á grundvallaratriði og kennslan miðuð við stöðu nemendanna í greininni. Áhersla er lögð á að nemendur nái góðum tókum á undirstöðunni og fái sjálfstraust varðandi nám í greininni.

Hópur 2 er fyrir nemendur sem hafa náð nokkuð góðum tókum á námsgreininni.

Hópur 3 er fyrir nemendur sem hafa náð mjög góðum tókum á námsgreininni og eru tilbúnir til að bæta við sig verkefnum til að ná enn betri tókum á náminu.

Nemendur geta sett fram óskir um hópaval í þessum greinum. Reynt verður að verða við þeim óskum eftir því sem kostur er.

Valgreinar

Í Aðalnámskrá grunnskóla er gert ráð fyrir að nemendur í 8. - 10. bekk grunnskóla eigi kost á að velja hluta námsgreina sinna. Samkvæmt námskránni eru skyldugreinar þessar: Íslenska, stærðfræði, danska, enska, íþróttir, lífsleikni, náttúrufræði og samfélagsgreinar.

Í Aðalnámskránni segir:

Ætlast er til að 8., 9. og 10. bekk grunnskóla sé nemendum gefinn kostur á að velja námsgreinar og námssvið. Tilgangurinn með auknu valfrelsi nemenda er að laga námið sem mest að þörfum einstaklingsins og gera hverjum og einum kleift að leggja eigin áherslur í námi miðað við áhugasvið og framtíðaráform í samvinnu við foreldra, kennara og námsráðgjafa. Með valfrelsi vinnst einkum þrennt. Í fyrsta lagi er ekki horfið frá sjónarmiðum um nauðsyn almennrar menntunar á grunnskólastigi, samanber ákvörðun um kjarnagreinar og viðmiðunarstundaskrá. Í öðru lagi er nemendum gefinn kostur á því með vali að nálgast tiltekin greinasvið eftir áhuga eða fyrirætlunum um framhaldsnám. Í þriðja lagi gefst nemendum kostur á að velja sig frá greinum eða námssviðum sem ekki höfða til þeirra eða minni þörf er á miðað við framtíðaráform.

Í 8. bekk velja nemendur á milli tveggja greina, í 9. bekk velja nemendur tvær til fjórar en fjórar til sex í 10. bekk. Nemendur fá valgreinabæklinga á vorönn þar sem námsgreinum er lýst og valið útskýrt auk þess sem kennarar kynna greinar sýnar á sérstökum kynningardegum.

Mikilvægt er að nemendur velji valgreinar í samræmi við áhuga. Einnig þurfa þeir að hafa í huga hvert þeir stefna að loknu skyldunámi.

Námsver

Námsver er starfrækt við skólann. Stuðningskennsla fer fram í námsverinu. Boðið er upp á stuðning í kjarnagreininum fjórum: íslensku, stærðfræði, ensku og dönsku. Um er að ræða stuðning til lengri eða skemmri tíma. Enn fremur er boðið upp á aðstoð við próftöku í samræmi við greindan vanda einstakra nemenda.

Markmið námsvers eru

- að koma til móts við þarfir nemenda
- að bjóða nemendum námskeið í afmörkuðum þáttum náms
- að veita nemendum aðstöðu og stuðning við heimanám
- að veita nemendum aðstoð við próftöku
- að leggja áherslu á samvinnunám og jafningjafræðslu
- að styrkja sjálfsmýnd og sjálfstæð vinnubrögð nemenda.

Námsefni er aðlagð nemendum í samráði við umsjónarkennara og fagkennara.

Áhersla er lögð á að starfsemi námsversins sé eðlilegur þáttur í daglegu starfi innan skólans, þannig að nemendur geti óskað eftir stuðningi hvenær sem þeir telja sig þurfa á slíkri þjónustu að halda .

Þjónusta við nemendur með sértæka námserfiðleika

Þeir nemendur sem eiga við lestrarerfiðleika að etja, fá ráðgjöf og eiga kost á að fá hljóðbækur á skólasafni. Einnig hafa þeir, sem hafa skilgreindan lestrarvanda (dyslexia), aðgang að Blindrabókasafni.

Á prófadögum geta nemendur sem þurfa fengið lengri próftíma. Óskir um önnur frávík við próftöku þurfa nemendur og forráðamenn að sækja um hjá umsjónarkennara, námsráðgjafa eða umsjónarmanni í námsveri. Þar má nefna stækkað letur á prófblaði, aðstoð við lestur prófverkefna eða munnleg próf Sérstakar reglur gilda um samræmd próf í 10. bekk, sem Námsmatsstofnun setur. Þær reglur eru kynntar nemendum sem í hlut eiga hverju sinni.

Kennsla fyrir nýbúa

Samkvæmt grunnskólalögum eiga nemendur sem hafa annað móðurmál en íslensku rétt á sérstakri kennslu í íslensku. Þetta á einnig við um íslenska nemendur sem hafa dvalið langdvölum erlendis. Nýbúafræðslan í skólanum hefur það að markmiði að fræða og styðja nemandann til þess að hann geti stundað nám og aflað sér upplýsinga á íslensku og tekið óheftan þátt í íslensku samfélagi. Skólinn á m.a.

- að kynna skólann og skólastarfið fyrir foreldrum og nemanda
- að fá túlk á kynningarfundum með foreldrum nýbúa í skólanum
- að bera virðingu fólki frá öllum menningarsvæðum

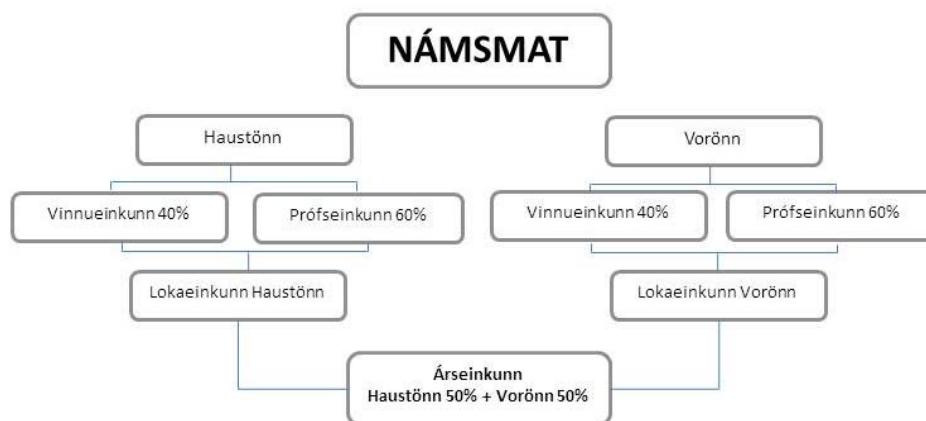
Kennsluáætlanir

Kennarar semja kennsluáætlanir í upphafi annar. Í kennsluáætlunum kemur fram hvaða atriði eru kennd, hvernig þau skiptast á tímabil á önninni og hvaða námsefni er lesið. Einnig koma fram skiladagar ritgerða og annarra umfangsmeiri verkefna, fyrirhuguð próf í greininni og hvað liggur til grundvallar námsmati.

Námsmat

Nemendur og foreldrar þeirra fá afhentar umsagnir um stöðu í námi í lok október í viðtali á foreldradegi. Einnig meta nemendur eigin frammistöðu.

Formlegt námsmat fer fram í janúar og maí. Nemendur fá þá einkunnir fyrir vinnu og frammistöðu á prófum. Vinnueinkunn gildir 40% og prófseinkunn 60%. Lokaeinkunn haustannar og lokaeinkunn vorannar gefa árseinkunn. Hvor um sig gildir 50%.

Lestraráætlun

Líkja má lestri við íþrótt. Nemendur hafa fengið kennslu í lestraríþróttinni á unga aldri og lært tæknina. Mjög misjafnt er hvaða þjálfun þeir hafa síðan fengið og fer það eftir skólum, kennurum, heimilum og áhugamálum. Hætt er við að margir hafi fengið of litla þjálfun og stundum hafi henni verið hætt of snemma. Góð lestrarkunnátta er afar mikilvæg í öllu námi og góð þjálfun á unglingsaldri leggur mikilvægan grunn fyrir nám á framhaldsskólastigi.

Í Réttarholtsskóla er skimunarpróf, GRP 14h, lagt fyrir alla nemendur í 9. bekk í október ár hvert. Með skimunarprófinu er reynt að finna þá nemendur sem kunna að eiga við einhvers konar lestrarörðugleika að stríða. En miklu skiptir að greina lestrarvanda áður en nám á framhaldsskólastigi hefst.

Nemendum eiga kost á að velja sér lestrar- og námstækninámskeið í 9. bekk. Þeir nemendur sem lesa geta nýtt sér þennan möguleika. Markmiðið með námskeiðinu er að auka lestrarhraða nemenda, bæta lesskilning og kenna hagnýt vinnubrögð í námi. Á námskeiðinu er notað kennsluefnið Lestu nú eftir Fjölni Ásbjörnsson og Guðna Kolbeinsson, og ýmis námstækniverkefni.

Mikilvægt er að þjálfunin haldi áfram að loknu námskeiðinu til að viðhalda þeim árangri sem náðst hefur.

V. Kynning á framhaldsskólum

Í 8. og 9. bekk fá nemendur kynningu á framhaldsskólakerfinu í tengslum við val á námsgreinum fyrir 9. og 10. bekkinn. Er þá lögð áhersla á að nemendur átti sig á hvaða framhaldsskólar eru í boði og hvaða sérstöðu hver skóli hefur. Einnig fá nemendur útskýringar á bekkjarkerfi og áfangakerfi. Foreldrum og nemendum er boðið til kynningarfundar á valgreinum.

Í 10. bekk fá nemendur nánari fræðslu um framhaldsskólana og inntökuskilyrði þeirra. Í 10. bekk er haldinn kynningarfundur fyrir nemendur og foreldra þar sem nokkrir framhaldsskólar ólíkir að gerð kynna starfsemi sína.